

Lokaal Scenario Atelier: Deelregio Alkmaar

Castricum

Datum: 28 januari 2020

Locatie: Heeren van Limmen, in Limmen

Inleiding:

Dit is het verslag van de bijeenkomst van de gemeente Castricum van 28 januari 2020 in Limmen. In deze bijeenkomst hebben inwoners verkend wat de mogelijke zoekgebieden zijn voor de opwek van grootschalige zon- en windenergie in Castricum als onderdeel van de deelregio Alkmaar. Dit is gedaan met behulp van scenario's en bouwstenen. De scenario's geven inzicht in de mogelijke keuzes en de effecten daarvan. De scenario's die zijn gebruikt, zijn: (1) Landschappelijke kenmerken als troef, (2) Energielandschap 2.0, (3) Lokale kracht.

De scenario's zijn gemaakt door de gemeente, samen met onder meer de provincie, waterschappen, natuur- en milieuorganisaties, energiecoöperaties, bedrijfsleven en de netbeheerder. Ze zijn een middel om met elkaar het gesprek aan te gaan.

Een bouwsteen bestaat uit een bepaalde techniek van energieopwekking (bijv. windmolens), op een plek (bijv. agrarische grond), onder een bepaalde conditie (bijv. langs de snelweg). De bouwsteen heet dan "windmolen op agrarische grond langs de snelweg".

De deelnemers hebben gepraat over de scenario's en welke bouwstenen hun voorkeur hebben. Per scenario hebben ze op de kaart van de gemeente aangegeven waar de bouwstenen kunnen komen en waar zeker niet.

In totaal hebben 26 mensen deelgenomen aan de bijeenkomst. De samenstelling van de groep was als volgt: 6 belangenorganisaties, 4 raadsleden, 1 wethouder en bewoners.

Vervolg

De opbrengsten van de lokale bijeenkomsten van de 18 gemeenten in de energieregio Noord-Holland Noord worden verwerkt op een kaart. Hierop wordt aangegeven wat de mogelijke zoekgebieden zijn voor duurzame energieopwekking. Deze kaart vormt de basis van de concept-RES. De concept-RES wordt voor vaststelling aangeboden aan het College van Burgemeester en Wethouders. Na vrijgave door het College worden raadsleden gevraagd naar hun wensen en bedenkingen bij de concept-RES. Ook de deelnemers aan de regionale en lokale bijeenkomsten krijgen de concept-RES toegestuurd en daarmee de mogelijkheid om hun mening te geven.

De concept-RES wordt besproken in regionale en lokale raadsbijeenkomsten, Statenbijeenkomsten en overleggen van de Algemeen Besturen van de waterschappen. Daarnaast zal in mei '20 een regiobreed Noord-Holland overleg worden georganiseerd waarin alle raadsleden, collegeleden, bestuurders, Statenleden, leden van de dagelijks en algemeen besturen van de waterschappen binnen de regio met elkaar in gesprek kunnen gaan.

De concept-RES wordt met alle wensen, bedenkingen en meningen van deelnemers voor doorrekening aangeboden aan het Nationaal Programma RES en het Planbureau voor de Leefomgeving. Als de energieregio groen licht heeft gekregen, wordt per zoekgebied onderzocht wat een concrete plek voor zonneweides en/of windmolens zou kunnen zijn. Hierbij worden inwoners en andere belanghebbenden nadrukkelijk betrokken.

Inhoud

Beschrijving van de scenario's:	3
Kansen, aandacht-en discussiepunten:	4
Gesprek over de scenario's en bouwstenen:.....	4
Scenario banner:.....	5

Foto's 1: Carrousel langs de 3 scenario's

Beschrijving van de scenario's:

Specifiek voor de deelregio Alkmaar zijn drie scenario's opgesteld, namelijk: (1) Landschappelijke kenmerken als troef, (2) Energielandschap 2.0 en (3) Lokale kracht.

Het scenario **Landschappelijke kenmerken als troef** richt zich op het behouden ofwel versterken van de diversiteit in het landschap. De belangrijkste uitgangspunten:

- De energietransitie volgt de maat van het landschap en sluit aan bij landschappelijke kenmerken.
- Zonne- en windenergie is ingepast in een beperkt aantal gebieden.
- De energietransitie wordt gezien als een kans om de biodiversiteit in gebieden waar deze nu laag is te vergroten, onder andere door zonneparken te combineren met natuurontwikkeling.

Het scenario **Energielandschap 2.0** focust op het opwekken van een grote hoeveelheid energie als regio, voor eigen verbruik en export. De belangrijkste uitgangspunten:

- Met lokale eigenaarschap wordt op kleine schaal energie geleverd voor de lokale vraag en op regionale schaal wordt grootschalig elektriciteit opgewekt voor de export.

- Het agrarische gebruik in het productielandschap transformeert naar “wind- en zonneboeren”.
- Het stedelijk landschap wordt volledig benut door daken, gevels en parkeerplaatsen in te zetten voor elektriciteitsopwekking.
- In het energielandschap is er ruimte voor ontwikkeling en innovatie.

In het scenario **Lokale kracht** staat coöperatieve opwekking en lokaal eigendom centraal. De uitgangspunten:

- De opwekking landt dichtbij de mensen en is zichtbaar.
- De baten en winst van energieopwekking vloeien terug naar de lokale gemeenschap.
- Door middel van een fonds en in samenwerking met de gemeente worden lokale doelen nagejaagd, zoals investeren in infrastructuur, de natuur en lokale verenigingen.

Kansen, aandacht-en discussiepunten:

Eén of meerdere deelnemers hebben de volgende punten gedeeld:

Opmerking m.b.t. de rol van bewoners in de transitie:

- Probeer de jeugd te betrekken bij het proces om te komen tot de RES. Benader ook de kinderen van de inwoners/eigenaren van een woning.

Regelgeving en beleid:

- Bij de aanleg van grote parkeerplaatsen direct bij de aanvraag zonnepanelen op laten nemen in de vergunning.

Ruimtegebruik:

- Afblijven van kleinschalige landschappen: de grote variatie moet herkenbaar blijven.
- Benut wat er al is (dubbel ruimtegebruik).

Opmerkingen m.b.t. hinder van windturbines

- Aandacht voor gezondheidsschade die windmolens aanbrengen aan mens en dier (bij mensen gaat het om vibraties en geluid)
- Bestaande lawaaihindergebieden niet verergeren met nieuwe lawaaibronnen zoals windmolens.
- Windturbines schijnen een gevaar te zijn voor vogeltrekroutes. Is het wel eens onderzocht of vogels niet hun trekroutes gaan veranderen als er windturbines in de weg staan?
- CO₂-reductie is goed, maar als de maatregelen die je daarvoor neemt slecht zijn voor de natuur (voor vogels en vleermuizen), dan ‘heb je er niets aan’.

Gesprek over de scenario's en bouwstenen:

Gesprek over de scenario's:

In de groep wordt vooral naar de mogelijkheden gekeken voor opwek van hernieuwbare energie vanuit de scenario's '*Landschappelijke waarden als troef*' en '*Lokale Kracht*'. Het devies is duidelijk: houd rekening met het landschap en maak gebruik van de lokale kracht. Alhoewel er ook wordt opgemerkt dat er uit deze scenario's te weinig ambitie naar voren komt. Dat mag meer zijn vindt één van de aanwezigen.

Aangegeven wordt dat de pijn eerlijk verdeeld moet worden, niet alleen de agrarische gronden gebruiken maar evenredig natuurgebieden aanwenden voor energieopwekking. De groep beseft dat we het zonder windmolens niet gaan redden, maar is kritisch op de locaties vanwege geluidsoverlast.

Gesprek over de bouwstenen:

In de breedte is er een grote voorkeur voor zonnepanelen ten opzichte van windturbines.

Over bouwstenen met overwegend groene stickers:

- **Zon op grote daken** kan volgens de deelnemers goed in deze deelregio.
- Rondom bestaande **infrastructuur** liggen veel kansen voor de opwekking van **zon**, bijvoorbeeld parkeerplaatsen, maar ook langs het spoor en bij bedrijventerreinen
- **Wind langs (snel/hoofd/N) wegen** krijgt veel groene stickers, met de aantekening erbij 'niet in open landschap, nabij bedrijventerreinen'. Als er dan windturbines langs de A9 komen, doe het dan daar waar er toch al bedrijventerreinen zijn.

Over gemixte bouwstenen:

- Enkele bouwstenen hebben voornamelijk groene stickers en 1 oranje sticker. Er zijn geen sterk gemixte bouwstenen.

Over bouwstenen met overwegend oranje stickers:

- Deelnemers zijn kritisch over **zon op water**. Dit wordt als negatief bestempeld voor het landschap en ook voor de recreatie.
- Er is ook geen enthousiasme voor het gebruik van de **stads- en dorpsranden voor wind** opwek. Met name de aanwezige inwoners zijn hiertegen.
- Er zijn veel rode stickers geplakt op **zon op agrarische gronden rondom stads- en dorpskernen**. Dit is zonde van de grond, en de belangen van de agrariërs worden geschonden. Als het op gronden moet, dan zowel op agrarische grond als op natuurgrond.

Scenario banner:

SCENARIO 1: Landschappelijke kenmerken als troef				
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt
Zon				
Zon op grote daken		1	0	
Zon op agrarische gronden:	Ingepast in polderlandschap			X
	Ingepast in strandwallen			X
	Op verzilte gronden			X
	Bij bodemdaling			X
Zon op parkeerplaatsen		1	0	
Zon op asfalt	Op fietspaden			X
Wind				
Zoekgebied wind:	Langs waterwegen			X
	Op droogmakerij			X

SCENARIO 2: Energielandschap 2.0				
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt
Zon				
Zon op agrarische grond:	Een groot veld in de Schermerpolder			X
	Langs infrastructuur in clusters			X
	Op veenpolderlandschap			X
	Buffer rondom bedrijventerrein			X
	Transformatie van glastuinbouwgebied			X
Zon op grote daken		1	0	
Zon op kassen	Transformatie huidige functie			X
Zon op parkeerplaatsen		3	0	
Zon langs dijken				X
Zon op water		0	3	
Zon op geluidschermen	Noord-Zuid/ Oost-West			X
Zon op gevels				X
Zon op asfalt				X
Wind				
Zoekgebied wind:	In duingebied	1	2	
	Langs dijken			x
	Op agrarische gronden in de Schermerpolder	0	1	
	Langs infrastructuur			x
	Langs N-Wegen	1	0	
	In glastuinbouwgebied			X
Repoweren bestaande windturbines		1	0	

SCENARIO 3: Lokale kracht				
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt
Zon				
Zon op dak		3	0	
Zon op agrarische gronden:	Rond stads- en dorpsranden	0	5	
	Langs spoorwegen	2	0	
	Langs bedrijventerrein	2	0	
	Langs wegen	1	0	
Zon op water		0	1	
Zon op parkeerplaatsen		3	0	

Zon op geluidschermen	Noord-Zuid/ Oost-West			X
Zon op gevels				X
Wind				
Zoekgebied wind:	Rondom bebouwd gebied	0	4	
	Rondom bedrijventerrein	1	1	
	Langs snelwegen	3	1	
Repoweren bestaande windturbines				X